Приложение 10

Насоки за самостоятелна оценка от страна на градовете на резултатите от всяка Европейска столица на културата

Европейски столици на културата (ЕСК) 2020 г. – 2033 г.
Насоки за собствените оценки на градовете относно резултатите от тяхната инициатива като Европейска столица на културата

1. Предистория и контекст

Независим мониторинг и оценка от страна на домакинстващите градове

Ново изискване за Европейските столици на културата

Европейските столици на културата (ЕСК) са създадени през 1985 г. като междуправителствена инициатива и се превръщат в действие на Европейския съюз през 1999 г. Правилата са подновени през 2007 г., като ефективността на инициативата се развива допълнително. Съгласно тези правила Европейската комисия осигурява външна и независима оценка на всички ЕСК за периода 2007 г. – 2019 г. Освен това редица градове досега са инициирали и провели собствени оценки на годината на титлата, използвайки различни модели и подходи.

Решение № 445/2014/ЕС[1] („Решението“) установява нови процедури за прилагането на инициативата ЕСК за периода 2020 г. – 2033 г. По отношение на оценката Решението въвежда „ново“ задължение за всички ЕСК 2020 г. – 2033 г. да извършат собствени оценки на резултатите от годината на титлата. В рамките на това „ново“ задължение градовете, кандидатстващи за титлата, трябва да посочат в заявлението си своите планове за мониторинг и оценка на въздействието на титлата върху града, както и за разпространение на резултатите от тази оценка.

[1] Официален вестник на Европейския съюз, OJ L 132 от 3 май 2014 г.: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32014D0445

По-точно, член 16 от Решението определя отговорностите и задълженията на градовете и на Комисията, както следва:

1.

- Всеки съответен град носи отговорност за оценката на резултатите от своята година като Европейска столица на културата.
- Комисията установява общи насоки и показатели за съответните градове въз основа на целите и критериите [на инициативата ЕСК], с цел осигуряване на последователен подход към процедурата за оценка.
- Съответните градове изготвят своите доклади от оценката и ги предават на Комисията до 31 декември на годината, следваща годината на титлата.
- Комисията публикува докладите от оценката на своя уебсайт.

2.

- Освен оценките на градовете, Комисията гарантира, че редовно се изготвят външни и независими оценки на резултатите от инициативата.
- [Тези] оценки се фокусират върху поставянето на всички бивши Европейски столици на културата в европейски контекст, позволявайки сравнения и извличане на полезни поуки за бъдещи ЕСК, както и за всички европейски градове. Тези оценки включват и анализ на самата инициатива, включително ефективността на свързаните процеси, нейното въздействие и възможности за подобрение..
- Комисията представя на Европейския парламент, Съвета и Комитета на регионите следните доклади въз основа на тези оценки, придружени, ако е необходимо, с подходящи предложения:
  (a) първи междинен доклад за оценка до 31 декември 2024 г.;
  (b) втори междинен доклад за оценка до 31 декември 2029 г.;
  (c) окончателен доклад за оценкадо 31 декември 2034 г.

Настоящият документ обяснява ползите за ЕСК от извършването на собствена оценка на резултатите от годината на титлата. Той предоставя също така набор от общи показатели за използване и списък с въпроси, които градовете следва да си зададат, когато решават да кандидатстват за ЕСК и планират процедурите за оценка.

Документът се основава на експертизата, натрупана чрез външните и независими оценки на ЕСК, изготвяни за Комисията от 2007 г. насам – в частност раздела „измерване на въздействието“ в оценката на ЕСК от 2012 г. – както и на финансираната от ЕС работа на Работна група по политики от бивши ЕСК, създадена през 2009–2010 г. с цел обмен на добри практики и изготвяне на препоръки относно изследванията и оценяването от страна на градовете, носители на титлата.

Допълнителни материали:

Можете да получите достъп до външните оценки на ЕСК и доклада на Работната група на следните адреси:
- http://ec.europa.eu/culture/tools/actions/capitals-culture_en.htm
- http://ecocpolicygroup.wordpress.com/category/case-studies-ecocs

2. Основни мотиви и цели

Причини и мотиви ЗАЩО градовете следва да оценяват резултатите от своята година като Европейска столица на културата (ЕСК)

От 1985 г. насам инициативата „Европейска столица на културата“ нараства по обхват и мащаби и днес е едно от най-престижните и популярни културни събития в Европа. С течение на времето тази инициатива допринася и за устойчивото развитие на градовете и техните околности, като при добро планиране носи дългосрочни ползи в културно, социално и икономическо отношение. В резултат на това ЕСК днес се признават като лаборатории за стратегически инвестиции в културата на местно и регионално ниво.

Въпреки това все още липсва единна и последователна база данни, която да позволи по-добро разбиране на ползите от това да си ЕСК, особено що се отнася до средно- и дългосрочния културен, социален и икономически наследство в градовете-домакини. Също така липсва обща основа за сравнение на въздействието от един град на друг. Задължението за оценка, въведено с Решение от 2014 г., е начин да се поправи тази ситуация.

Първите, които трябва да извършат тези оценки, са градовете-домакини на титлата. Това задължение ще донесе ползи и за други градове в Европа, които желаят да се учат от опита на ЕСК и да разберат по-добре

многопластовото въздействие на големите инвестиции в културата. Накрая, то ще подпомогне институциите на Европейския съюз да оценят натрупания ефект от инициативата ЕСК, особено като оценките, извършени от градовете, ще допринесат за външните и независими оценки, осъществявани за Европейската комисия.

По-конкретно, **на местно ниво** задължението ще помогне на градовете ЕСК да подобрят изпълнението на поставените цели за годината на титлата. Опитът показва, че добре планираната оценка (и подходящите инструменти за оценка) още в ранен етап помага на градовете да изяснят своето виждане за силните и слабите си страни, да анализират какво реално могат да постигнат чрез титлата ЕСК и така да прецизират целите си, да поставят ясни междинни етапи към постигането им и като резултат да подобрят крайния резултат от годината.

Оценката също така трябва да им даде възможност по-добре да демонстрират въздействието на годината на титлата и начините, по които са оптимизирали културните, социалните и икономическите ползи, както и ефекта на титлата върху развитието на града. Тя ще бъде полезна и за засилване на местната ангажираност към целите, ще подпомогне градовете в планирането и преговорите с партньори (в частност спонсори и публични власти на местно, регионално или национално ниво) и ще се превърне в добра практика и източник на вдъхновение за бъдещите ЕСК да поставят смислени и постижими цели. Накрая, изводите от оценката могат да подпомогнат бъдещите културни стратегии на града.

На европейско ниво това ще помогне да се разбере как отделните Европейски столици на културата допринасят за постигането на целите на инициативата, дали са постигнали тези цели в общи линии, дали изпълнението е протекло съобразно първоначалното предложение и как цялостното действие „Европейска столица на културата“ може да бъде подобрено. Много важно е, че това задължение – като предоставя по-пълна картина на резултатите от ЕСК – ще насърчи и по-нататъшния обмен на знания между градовете, тъй като по-съгласуваните данни позволяват сравнения между тях. Това ще засили наличната доказателствена база за възможностите на инициативата „Европейска столица на културата“ и – по-общо – на културните инициативи да подкрепят възраждането на градските

икономики, да повлияят на социалните промени и да допринесат за по-широките цели на Европейския съюз.

3. Общи основни индикатори

Минимален набор от индикатори, които трябва да бъдат включени във всяка оценка, извършвана от градовете

Градовете, носители на титлата Европейска столица на културата, се приканват да използват представените по-долу общи основни индикатори (Таблица 2) при извършването на съответната си оценка.

Тези индикатори съответстват на общите и специфичните цели на инициативата Европейска столица на културата, посочени в Решението, както и на тяхното прилагане в оперативни цели на градско ниво (Таблица 1). Те също така са базирани на критериите, изложени в Решението за оценка на кандидатурите на градовете, кандидатстващи за титлата ЕСК. Предложените основни индикатори отразяват тази йерархия на целите и имат за цел да улавят тяхната същност, когато е възможно, в количествен вид.

Таблица 1 – Йерархия на целите на Европейската столица на културата (ЕСК)

Общи цели			
Опазване и насърчаване на многообразието на културите в Европа, изтъкване на общите им черти, повишаване на чувството на принадлежност на гражданите към общо културно пространство (Обща цел 1), както и подпомагане на приноса на културата за дългосрочното развитие на градовете (Обща цел 2)			
Специфични цели (СЦ)			
СЦ1: Увеличаване на разнообразието, обхвата и европейското измерение на културното предлагане в градовете, включително чрез транснационално	СЦ2: Разширяване на достъпа до култура и участието в нея	СЦ3: Укрепване на капацитета на културния сектор и връзките му с други сектори	СЦ4: Повишаване на международния облик на градовете чрез култура

сътрудничество			

Оперативни цели								
Стимулиране на обширни културни програми с високо художествено качество	Осигуряване културните програми да включват силно изразен европейски аспект и транснационално сътрудничество	Включване на широк кръг граждани и заинтересовани страни в подготовката и изпълнението на културната програма	Създаване на нови възможности за широк кръг граждани да посещават или участват в културни събития	Подобряване на културната инфраструктура	Развитие на уменията, капацитета и управлението на културния сектор	Стимулиране на партньорствата и сътрудничеството с други сектори	Популяризиране на града и неговата културна програма	Подобряване на международната перспектива на жителите

Очаква се някои индикатори да бъдат доразвивани в светлината на променящите се обстоятелства, уроците, извлечени от други Европейски столици на културата (ECoC), неочаквани събития, нови видове данни и налични нови методологии за тяхното улавяне.

Количествените данни следва да отчитат отправните точки (т.е. данни от етапа на кандидатстване, началото на годината на титлата, края на годината на титлата), регионални или национални сравнения, когато са налични, както и културния, социалния, образователния и инфраструктурния контекст на града. Данните трябва да бъдат анализирани и поставени в контекст, за да се разбере какъв принос вероятно е имала ЕСК и да се идентифицират други влияещи фактори.

Освен тези общи индикатори, градовете трябва също така да определят допълнителни индикатори, необходими спрямо собствените им условия, приоритети и дейности, като отразяват собствените им цели за изпълнение. Тези индикатори могат да бъдат сметнати за релевантни и за бъдещи градове и да бъдат интегрирани в общите индикатори за ЕСК.

Всички индикатори трябва да са съобразени с принципите SMART: Специфични, Измерими, Постижими, Релевантни и Времево определени.

Таблица 2 – Преглед на целите и критериите на Европейските столици на културата (ECoC) с отговарящи им ориентировъчни индикатори и възможни източници за събиране на данни

Цели	Вид на индикатора	Ориентировъчни индикатори	Възможни източници за събиране на данни
Обща цел 1: **Да се опази и насърчи разнообразието на културите в Европа, да се изтъкнат общите черти, които ги свързват, и да се повиши усещането у гражданите за принадлежност към общ културен простор.**	**Въздействие**	Повишена осведоменост и оценка у гражданите за разнообразието на европейските култури Повишено чувство за принадлежност към общо културно пространство, възприятията на гражданите за това, че са европейци Повишено участие и ангажираност на гражданите в мултикултурни проекти Повишени познания за европейските култури Увеличени умения в областта на нематериалното европейско наследство (изкуства и занаяти) Увеличен брой културни инициативи, свързващи наследството с иновациите Инвестиции в инфраструктура за	Проучвания сред местните жители, например провеждани или поръчани от общините или агенции, отговарящи за управлението на Европейска столица на културата (ЕСК). Въпроси като „Какво е вашето мнение за чувството за европейска принадлежност?“ Проучвания сред творци, представители на културния сектор и местни/регионални/национални агенции (общини, но не само), отговорни за културни, образователни и развойни цели Фокус групи с граждани/общности, поръчани от гореспоменатите институции и/или провеждани от местни университети. Доклади за инвестиции и развитие Качествен анализ на програмата Брой и качество на програмите, насърчаващи разнообразието и европейската тематика

Цели	Вид на индикатора	Ориентировъчни индикатори	Възможни източници за събиране на данни
		материалното културно наследство, преосмисляне или преоткриване на наследството Разнообразие от европейски теми (в програмата, в медиите) Географски обхват на художествената програма Брой и качество на мултикултурните проекти Брой местни инициативи отдолу-нагоре, включващи европейски партньори или интеркултурни теми Брой и профил на хората, достигнати чрез медийно отразяване Географски обхват на медийното отразяване Увеличен брой посещения на обекти на културното наследство (брой посетители и продължителност на посещението)	Анкети за самостоятелно попълване (на място или изпратени дигитално впоследствие). Анализ на качеството на информацията относно европейски теми и програми, предоставена на уебсайтовете на ЕСК. Анализ на онлайн дейности – коментари, споделяна информация от аудиторията Анализ на медийни рецензии, свързани с европейски теми и програмата на ЕСК Анализ на медийното отразяване (брой и профил на достигнатите хора, географски обхват) Вътрешни данни от оценки на културни организации/институции Анкети (например онлайн или на място) Евробарометър

Цели	Вид на индикатора	Ориентировъчни индикатори	Възможни източници за събиране на данни
		Повишена подкрепа за мултикултурни проекти, например от културни малцинства	
Обща цел 2: **Да се насърчи приносът на културата за дългосрочното развитие на градовете**	**Въздействие**	Национално и международно признание на градовете като културно жизнени и с подобрен имидж Увеличаване на БВП и заетостта в секторите на културата и творческите индустрии в градовете Увеличаване на наличността на достъпни пространства за културно производство (ателиета и др.) Качество и обем на стратегически документи и политики с дългосрочна перспектива, разработени след приключване на титлата ЕСК Реактивиране на неизползвани пространства и развитие на нови публични пространства Установяване и функциониране на платформи	Анкети сред туристи и посетители на домакинските градове; международни проучвания на мненията на туристи; становища на национални или международни културни експерти; други авторитетни публикувани източници. Статистически данни, предоставени от общини, национални статистически институти, секторни организации и др. Анализ на документи. GPS данни, големи данни и др. Доклади, брой нови граждански инициативи, нови организации, креативни стартиращи предприятия, партньорства и др. Работни програми и доклади на референтни групи. Анализ на градските бюджети – разходи за култура.

Цели	Вид на индикатора	Ориентировъчни индикатори	Възможни източници за събиране на данни
		и консултативни органи в гражданския сектор, работещи съвместно с общинската администрация – брой платформи, проведени срещи, брой участващи организации Разработка и изпълнение на културната стратегия на града Брой решения на общинските органи, взети след консултации с културния и гражданския сектор, и нарастване на бюджета за културни дейности	
Специфична цел 1: **Увеличаване на разнообразието, обхвата и европейското измерение на културното предлагане в градовете, включително чрез транснационално сътрудничество**	**Резултат**	Общ брой събития Общ бюджет на културните програми на ЕСК. Увеличени финансови вноски, получени от публични, частни и трети сектор партньори. Брой дейности, които подчертават европейското разнообразие, базирани на европейски теми или на транснационално сътрудничество. Брой нови трансгранични сътрудничества,	Данни от програмата, предоставени от агенциите, управляващи ЕСК. Анализ (както управленски, така и научен). Брой нови и устойчиви международни партньорства. Качествен анализ на новите трансгранични сътрудничества. Качествен анализ на програмата. Доклади и статистики от проекти и институции. Анкети сред творци, представители на културния сектор и местни/регионални/национални агенции (включително общини,

Цели	Вид на индикатора	Ориентировъчни индикатори	Възможни източници за събиране на данни
		съвместни продукции и обмени, включващи местни и международни оператори. Програма на ЕСК, подразделена например по жанрове на изкуството. Брой събития във всяка категория събития. Брой творци, включени в международно сътрудничество. Брой местни творци, участващи в международни проекти в чужбина.	но не само).
Специфична цел 2: **Разширяване на достъпа до културата и участието в нея**	**Резултат**	Посещаемост на събитията на ЕСК и промяна спрямо редовната културна аудитория на града Процент на жителите, които посещават или участват в събития, включително младежи, училища, малцинствени групи или уязвими общности. Повишено ниво на осведоменост за културното предлагане (общо и сред	Данни за програмата, предоставени от агенциите, управляващи ЕСК. Проучвания сред местните жители, например провеждани или възложени от общини или агенции, управляващи ЕСК, както и други форми на събиране на мнения, включително чрез творчески методи. Сравнение с национални или международни показатели. Фокус групи на жители (представителни за различни квартали), проведени от местни университети.

Цели	Вид на индикатора	Ориентировъчни индикатори	Възможни източници за събиране на данни
		посочените групи). Брой и профил на активните доброволци и степен (интензивност) на тяхната ангажираност. Брой на събитията и инициативите, насърчаващи активното участие и предоставящи възможности за различни нива на ангажираност. Полов баланс и културно разнообразие в културния сектор. Географско разпределение на публиката. Брой и качество на схемите, насърчаващи по-широко участие (например политики за билетите, транспорт, промоция). Брой и качество на програмите, включващи към момента неангажирани групи. Повишена мотивация за участие в културни	Фокус групи на студенти, проведени от местни университети. Доклади и статистики от проекти и институции. Самоотчети на участниците. Анализ на наблюдения. Анализ на онлайн ангажираността на сайтовете, свързани с ЕСК (коментари, споделяния, профил на потребителите). Данни от касови системи и системи за управление на отношения с клиенти (брой посетители и честота на посещения). Анализ на пощенски кодове на аудиторията. Google Analytics.

Цели	Вид на индикатора	Ориентировъчни индикатори	Възможни източници за събиране на данни
		дейности. Повишена степен на участие в културата. Брой обучени културни професионалисти, използващи методи за ангажиране на публика в ежедневната си работа. Повишено участие на местни общности и училища в културните програми. Увеличено разнообразие (възраст, културен произход) на публиката.	
Специфична цел 3: **Укрепване на капацитета на културния сектор и връзките му с други сектори**	**Резултат**	Стратегия за дългосрочно културно развитие на града, първоначална и след периода на Европейската столица на културата (ЕСК), включително План за действие Стойност на инвестициите в културна инфраструктура и съоръжения Стойност на инвестициите в културни програми от страна на неправителствените организации и културните и креативни	Статистически данни, предоставени от публични органи на местно, областно или регионално ниво, за увеличение на БВП и на броя на заетите лица. Публикувани документи на органа за наследство на ЕСК, общините и/или други релевантни институции. Оценка на програми за повишаване на капацитета. Доклади от програмите.

Цели	Вид на индикатора	Ориентировъчни индикатори	Възможни източници за събиране на данни
		индустрии Количество, качество и устойчивост на схеми и програми за подкрепа на професионалното развитие на културни мениджъри и творци Създадени условия и програми за развитие на неправителствени организации, културни и креативни индустрии (с цел подкрепа на диверсификацията, увеличаване на обема, растеж, разширяване на обхвата или интернационализация) Референтни органи на гражданския сектор, сътрудничещи с отдел „Култура“ – брой, брой срещи, брой участващи организации Устойчиво многоотраслово партньорство за културно управление Междуотраслови сътрудничества, включително с културния сектор Брой и профил на реализирани проекти с	Проучвания сред представители на културния сектор. Доклади от подкрепени лица или организации. Доклади от съответни представителни органи (напр. представители на неправителствените организации или културните и креативни индустрии). Самостоятелно попълнени анкети (на място или изпратени дигитално след това). Вътрешни данни на партньорски организации: вътрешна оценка от партньорите по проекти. Анализ на оценки на културни мениджъри на общини. Самостоятелни доклади на участниците.

Цели	Вид на индикатора	Ориентировъчни индикатори	Възможни източници за събиране на данни
		други сектори Брой документи, подкрепящи междуотрасловото сътрудничество Повишени стандарти в културния мениджмънт Брой и профил на лица и организации, участващи в програми за повишаване на капацитета	
Специфична цел 4: **Повишаване на международния облик на градовете чрез култура**	**Резултат**	Увеличение на туристическите посещения (дневни посещения и нощувки, както на вътрешния, така и на международния пазар). Обем и процент на положително медийно отразяване на градовете. Осведоменост за ЕСК сред жителите. Осведоменост за ЕСК сред представители на културния сектор в чужбина (напр. посолства, национални културни организации).	Статистически данни, предоставени от туристически бордове или съответни публични органи. Данни, предоставени от авторитетни организации за мониторинг на медиите. Проучвания сред местни жители, извършвани или поръчвани от общини или агенции, управляващи ЕСК. Качествен анализ на медийното отразяване, проведен от университетски екипи.

Цели	Вид на индикатора	Ориентировъчни индикатори	Възможни източници за събиране на данни
		Обем и процент на медийно отразяване на града, свързано с ЕСК и/или неговото културно предложение. Осъзнаване на ЕСК като признание за града / принос за репутацията на града сред жителите. Промени в позиционирането/представянето на града / включване за първи път в международни класации на градски брандове[2]	Проучвания сред национални културни институти в чужбина. Проучвания сред национални и международни лидери на мнение в туристическия и културния сектор („Поставяне на града на европейската карта“). Фокус групи с местни или национални влиятелни личности и лидери на мнение. Въпроси като „Как да се увеличи местната гордост“. Интервюта със заинтересовани страни.

[2] https://composite-indicators.jrc.ec.europa.eu/cultural-creative-cities-monitor/

4. Планиране и провеждане на процедури по оценка

Няколко полезни въпроса, които градовете трябва да си зададат

Кога да започне процесът?

Навременното провеждане на оценката гарантира, че се поставят подходящи организационни рамки, планират се средства и отделя време за създаване на системи за събиране и анализ на данни, както и за определяне на изходното положение.

Планирането на оценката трябва да започне възможно най-рано в процеса. Градовете трябва да вземат предвид редица организационни параметри – продължителност на оценката, бюджет, видове и инструменти за събиране и анализ на данни, разпределяне на отговорности за изпълнение, нужда от допълнително обучение за обективно и професионално събиране на данни от всички участници, процедури за етични одити и определяне на вида на необходимата оценка.

Градове, носители на титлата, са подхождали по различен начин към това. Например, изследователската програма на Ливърпул 2008 г. започва през 2005 г., Ставангер 2008 г. – през 2006 г., а Люксембург 2007 г. – през 2005 г. Някои градове започват своята програма за оценка около година преди началото на културната си програма, като Есен за Рур 2010 г. и Турку 2011 г. Гимараеш 2012 г. стартира оценка непосредствено преди началото на годината на титлата.

Какъв период да обхваща оценката?

Определянето на продължителността на процеса по оценка е важен елемент от планирането. ЕСК целят да създадат дългосрочно въздействие върху развитието на града, но често изследванията се фокусират само върху краткосрочните ефекти. Само две ЕСК – Ливърпул 2008 г. и Турку 2011 г. – са провели дългосрочни изследвания, обхващащи няколко години след годината на титлата. В повечето градове процедурите по оценяване приключват около 6 до 12 месеца след края на годината на титлата, което отразява нуждата на местно ниво да се покажат резултатите възможно най-скоро. Балансът между натиска за бързи резултати и необходимостта от задълбочен анализ трябва внимателно да се прецени и отчете още при планирането. Групата за

политика на ЕСК препоръчва обхватът на оценката да се разшири до една или две години след годината на титлата за по-пълна оценка, а за наблюдение на дългосрочните въздействия да е необходима оценка с продължителност 3–4 години. Ако програмата в годините преди титлата е значима за специфичните цели на дадена ЕСК, трябва да се проведе дългосрочно изследване, обхващащо периода преди ЕСК.

Какъв бюджет да се определи за оценката?

Осигуряването на необходимото финансиране за изследователската оценка често е предизвикателство в много градове. В дългосрочен план инвестицията в изследвания носи редица ползи – възможност за доказване на въздействието на културната програма, привличане на допълнително финансиране, обосноваване на обществените разходи и разбиране кои инициативи или проекти носят реална полза за града. Затова е важно да се идентифицира и осигури финансиране за оценката още в ранния етап на развитие.

Кой да изберат за извършване на оценката?

Изборът на организация за провеждане на оценката трябва да бъде обмислен още на етап подготовка на предложението. Независимостта, прозрачността и избягването на конфликти на интереси са ключови критерии. Добра практика е оценката да бъде възложена на организация, която не е свързана с агенцията, отговаряща за изпълнението на ЕСК. Често се избират местни университети или други публични или частни изследователски организации. Важно е да се определят ясно ролите и отговорностите между организацията, провеждаща оценката, и агенцията за изпълнение, особено що се отнася до събиране на данни, комуникация и други въпроси.

Какъв тип оценка?

Решенията относно типа оценка, която следва да се проведе, също ще бъдат важен въпрос още на ранен етап. Въпросите, които следва да се разгледат, могат да включват например: Трябва ли оценката да се фокусира само върху града или да обхване по-широк регион? Какви тематични области и въпроси трябва да обхваща оценката? Трябва ли оценката да се базира на

количествени, качествени изследвания или на комбинация от двата подхода? Кои индикатори биха били особено важни и подходящи за всяка Европейска столица на културата? Какъв е размерът и съставът на извадката, релевантни за всяко проучване или събиране на данни?

Докато оценката носи значителни ползи, трябва да се положат усилия за избягване на някои потенциално негативни аспекти. Увеличаването на значението на оценката може да повлияе така, че при разработването на културната програма да се предпочитат изпитани и доказани дейности за сметка на по-амбициозни и експериментални. По подобен начин е важно да се избегне ситуация, в която програмата се развива с цел постигане на „лесни победи“ вместо да адресира по-предизвикателни въпроси. Освен това, полезно е в оценката да се включи информация за контекста – положителни и отрицателни фактори, влияещи върху резултатите.

Отново, оценката трябва да бъде подготвена въз основа на конкретните цели на проекта Европейска столица на културата, посочени в кандидатурата и в базовите изследвания.